

Tarih : 17 Aralık 2021
Sayı : 38339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

TBMM Plan Bütçe Komisyonu'nda 18.11.2021 tarihinde yapılan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın 2022 yılı bütçe görüşmelerinde, Zonguldak Filyos Limanı'nın üst yapı işleri ve liman işletmesi ile ilgili olarak; "Üst yapı işleri Tosyalı Holding'e mi verilecektir? Limanı kamu mu, özel sektör mü işletecektir?" sorularına verilen cevapta; *"Üstyapısının tamamlanması ve işletilmesine yönelik olarak 3996 sayılı kanun uyarınca Yap İşlet Devret modeli ile ihaleye çıkılması için çalışmalar yürütülmektedir. Çalışmaların tamamlanmasına müteakip 3996 sayılı kanun uyarınca ihale ilanı resmi gazete ve yüksek tirajlı gazetelerde yayımlanacak olup, ihaleye girmek isteyen isteklilere açıktır"* denilmiştir.

Gönderilen cevaptaki *"3996 sayılı kanun uyarınca Yap İşlet Devret modeli ile ihaleye çıkılması için çalışmaların yürütülmektedir"* ifadeleri, Türkiye'deki yap işlet devret modeli ile gerçekleşen projelerdeki kötü sicili ve hazinenin YİP nedeniyle dolar olarak yaptığı garanti ödemelerini akla getirmektedir.

Şimdiye kadar yap işlet devret yolu ile yapılan hastane, otoyol, köprü ve havalimanı gibi projelerde, dolar karşılığı verilen hasta, yolcu ve araç garantileri nedeniyle kamu önemli miktarda zarara uğramıştır, zarara uğramaya da devam etmektedir. Durum böyle iken, Türkiye'nin 3'üncü büyük limanı olacak olan Filyos Limanı'nın, 3996 sayılı kanun çerçevesinde ihale edilmesi, özel sektör ya da yabancı sermayeli şirketler tarafından işletilmesi, bu süreçte de belli garantilerin verilmesinin yolunun açılması kaygı vericidir.

Şöyle ki;

3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2'inci maddesinde; *"Madde 2 – Bu Kanun, köprü, tünel, baraj, sulama, içme ve kullanma suyu, arıtma tesisi, kanalizasyon, haberleşme, kongre merkezi, kültür ve turizm yatırımları, ticari bina ve tesisler, spor tesisleri, yurtlar, tema parklar, balıkçı barınakları, silo ve depo tesisleri, jeotermal ve atık ısıya dayalı tesisler ve ısıtma sistemleri (Ek ibare: 20/12/1999 - 4493/1 md.) elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti maden ve işletmeleri, fabrika ve benzeri tesisler, çevre kirliliğini önleyici yatırımlar, otoyol, trafiği yoğun karayolu, demiryolu ve raylı sistemler, gar kompleksi ve istasyonları, teleferik ve telesiyej tesisleri, lojistik merkezi, yeraltı ve yerüstü otoparkı ve sivil kullanıma yönelik deniz ve hava alanları ve limanları, yük ve/veya yolcu ve yat limanları ile kompleksleri, Kanal İstanbul ve benzeri su yolu projeleri, sınır kapıları ve gümrük tesisleri, milli park (özel kanunu olan hariç),*

56091

tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında planlarda öngörülen yapı ve tesisleri, toptancı halleri ve benzeri yatırım ve hizmetlerin yaptırılması, işletilmesi ve devredilmesi konularında, yap-işlet-devret modeli çerçevesinde sermaye şirketlerinin veya yabancı şirketlerin görevlendirilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar. Birinci fıkrada öngörülen yatırım ve hizmetlerin bu Kanuna göre sermaye şirketleri veya yabancı şirketler eli ile gerçekleştirilmesi bu yatırım ve hizmetlerin, ilgili kamu ve kuruluşları (kamu iktisadi teşebbüsleri dahil) tarafından görülmesine ilişkin kanunların istisnasını teşkil eder” denilmektedir.

Garantiler başlıklı 11’inci maddesinde ise; “Madde 11 – (yap-işlet-devret modeli çerçevesindeki yatırım projeleri için idare adına sermaye şirketleri ya da yabancı şirketlere, kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklarının ve mahalli idarelerin satın alacakları mal ve hizmet bedelleri ile kamu kuruluşlarınca, bu şirketlere taahhüt edilmiş üretim girdilerinin temin edilememesi halinde ilgili sözleşme çerçevesinde ortaya çıkabilecek ödeme yükümlülükleri için garanti vermeye, sözleşme hükümleri gereği malî yükümlülük altına giren kamu kurum ve kuruluşları ile fonlar lehine garanti vermeye, gerektiğinde, proje ile ilgili anlaşmalardaki koşullar çerçevesinde köprü krediler sağlanmasına veya sağlanacak bu krediler için geri ödeme garantisi vermeye ve yap-işlet-devret modeline dayanan tesisin ve/veya şirket hisselerinin söz konusu projelere ilişkin anlaşmalardaki koşullara uygun olarak satın alınması halinde de dış kredi borçlarını yüklenecek kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı ortaklıklarının ve mahalli idarelerin lehine, finansör kuruluşlara garanti vermeye ve garanti koşullarını belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir” denilmektedir.

Yani, 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında yapılacak ihale ile Filyos Limanı’nın işletmesi, bir özel şirkete ya da yabancı bir şirkete verilebilecek ve bunun karşılığında da istenildiğinde belli garantiler sağlanabilecektir.

Filyos Limanı, Türkiye’nin 3’üncü büyük limanıdır. Proje bu yönü ile önem taşımaktadır. Ayrıca, Filyos Limanı’nın önemi, Karadeniz’deki doğalgazın, Filyos Limanı üzerinden ulusal iletim ağına verileceğinin açıklanmasının ardından, bir kat daha artmıştır. Bu durum Filyos Limanı’nın kim tarafından işletileceğini de daha da önemli hale getirmiştir. Türkiye için önemli olan milli bir projede, Filyos Limanı’nın da kamu tarafından işletilmesi en uygun olandır. Ancak verilen cevaptan Yap İşlet Devret modeli ile ihaleye çıkılacağı ifade edilmektedir. Bu da limanın işletmesinin yine adrese teslim bir ihale ile yandaş bir şirkete peşkeş çekileceği şüphesini maalesef kuvvetlendirmektedir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü’nün, 31 Mart 2021 tarihinde CİMER’den verdiği cevaba göre; “Filyos Limanı Proje bedeli, 2.226.288.000,00 TL’dir. Yani Filyos Limanı Projesi için 2 milyar 226 milyon 288 bin liralık kamu kaynağı aktarılmıştır. Bu kadar yüksek miktarda kamu kaynağının aktarıldığı bir projeyi, kamunun değil de özel sektörün işletmesi için 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında ihaleye çıkılması doğru değildir. Zonguldak kamuoyunda, Filyos Limanı’nın işletmesinin, 3996 sayılı kanun uyarınca Yap İşlet Devret modeli ile yapılacak ihale şartnamesinin Topyalı Holding’e göre düzenleneceği ve bu şekilde

56091

Filyos Limanı'nın işletmesinin, adrese teslim ihale ile Tosyalı Holding'e verileceği iddia edilmektedir.

Bakanlığınız tarafından Filyos Limanı'nın 2 milyar 226 milyon 288 bin liralık altyapı işleri üstlenilmişken, üst yapısının ve işletmesinin özel sektör tarafından yapılması doğru değildir. Zonguldak kamuoyunun beklentisi de Filyos Limanı'nı kamunun işletmesi yönündedir. Kamunun üstün yararı gereği, milli bir proje olan Filyos Limanı'nın kamu tarafından işletilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede;

1)Bakanlığınız tarafından Filyos Limanı'nın 2 milyar 226 milyon 288 bin liralık altyapı işleri yapılmış iken, üst yapı işlerini ve Filyos Limanı'nı neden devlet işletmemektedir?

2)Filyos Limanı işletmesinin 3996 sayılı Yap İşlet Devret modeli ile ihaleye çıkılmasına kim ya da kimler tarafında hangi gerekçe ile karar verilmiştir?

3)Filyos Limanı'nın 3996 sayılı sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca Yap İşlet Devret modeli ile ihaleye çıkılması için hangi çalışmalar yapılmaktadır? Bu çalışmalar ne aşamadadır? Çalışmalar ne zaman tamamlanacaktır?

4) Filyos Limanı 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca ihaleye ne zaman çıkılacaktır?

5) Filyos Limanı 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca yapılacak ihale şartnamesinin Tosyalı Holding'e göre düzenleneceği ve bu şekilde Filyos Limanı'nın işletmesinin adrese teslim ihale ile Tosyalı Holding'e verileceği iddiaları doğru mudur?

6) Filyos Limanı'nın 3996 sayılı sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca Yap İşlet Devret modeli ile ihaleye çıkılması için yapılan çalışmalar kapsamında ihaledeki muhammen bedel ne kadardır?

7) Filyos Limanı 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun uyarınca yapılacak ihale sonucunda hazine garantisi verilecek midir? Verilecekse nasıl bir garanti verilecektir?